

Br. 496/16-13
Podgorica, 21. 2. 2017. godine

Na osnovu člana 41 st. 1 i 2 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore («Službeni list CG», broj 42/11 i 32/14), nakon sprovedenog ispitnog postupka po pritužbi X.X, iz Podgorice, dajemo sljedeće

M I Š L J E N J E

I Uvod

X.X., iz Podgorice, podnio je pritužbu Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

U pritužbi je naveo: da se u ulici ....., u Podgorici, preko puta broja 21 nalazi auto otpad, automehaničarska radnja, autolimarska radnja i kafana; da se iz tih objekata tokom čitavog dana emituje nesnosna buka pri radu na automobilima i mirisi, naročito mirisi od isparenja auto boja; da se, takođe, iz tih radnji direktno na/u zemlju odlažu sve tečnosti koje potiču iz automobila (benzin, ulje i tečnosti iz akumulatora), a da te tečnosti dolaze do podzemnih voda i ugrožavaju zdravlje građana, iz razloga što se u neposrednoj blizini nalaze bunari iz kojih se voda uliva u vodovodni sistem grada Podgorice; da se zbog svega navedenog obraćao nadležnim organima, ali bez rezultata. Isiče, da su povrijeđena prava građana na zdravu životnu sredinu.

II Ispitni postupak

Postupajući po ovoj pritužbi, institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore je u ispitnom postupku, između ostalog, zatražila i dobila izjašnjenje na navode podnosioca pritužbe i od Uprave za inspeksijske poslove.

U izjašnjenju se navodi: da je Ekološka inspekcija postupajući po inicijativi grupe građana (X.X, X.Y, Y.Y i Q.Q) P-0405/2015-2509/1, od 26. 5. 2015. godine, 19. 6. 2015. godine izvršila inspeksijski nadzor kod pravnog lica Nevladina organizacija „XXXXXX” (ovlašćeno lice W.Q.), u ..... ulici u Podgorici; da je inspeksijskim nadzorom utvrđeno da je Nevladina organizacija »XXXXXX« sa sjedištem u ..... ulici br. 19, u Podgorici, upisana pod rednim brojem 6638 19. 7. 2013. godine, u registar nevladinih udruženja kod Ministarstva unutrašnjih poslova ,br.05-006/13-43193/1, od 19. 7. 2013. godine; da je u toku inspeksijskog nadzora

ostvaren uvid u dokument prijava zanatlije o obavljanju zanatske djelatnosti koja je podnijeta Glavnom gradu Podgorica - Sekretarijat za razvoj preduzetništva, br. 07-DI-040/I5-857, od 1. 6. 2015. godine od strane NVO »XXXXXX«; da po navedenoj prijavi NVO »XXXXXX« obavlja djelatnost održavanja i popravke motornih vozila (šifra djelatnosti 4520) u objektu površine 70 m² koji se nalazi u ..... ulci br. 19 u Podgorici; da je obilaskom predmetne radionice utvrđeno da u istoj postoji kanal za servisiranje motornih vozila a da se ispred nje nalazi stubna hidraulična dizalica za motorna vozila; da se za realizaciju ovakvih projekata u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG”, br.20/07, 47/13 i 53/14), može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu; da za predmetnu radionicu subjekat nadzora nije sproveo postupak procjene uticaja na životnu sredinu u prethodnom periodu pa je ekološka inspekcija vodeći se načelima preventivnosti i srazmjernosti inspeksijskog nadzora donijela rješenje, br.UPI-0405/2015-876/1, od 22. 6. 2015. godine, kojim je Nevladinoj organizaciji »XXXXXX«, PIB 02936542, ... ulica br. 19, Podgorica, naloženo da od organa uprave Glavnog grada Podgorica, nadležnog za poslove zaštite životne sredine, pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motornih vozila; da je u toku inspeksijskog nadzora utvrđeno da se na javnoj površini ispred ovog objekta nalazi i veći broj motornih vozila koja su havarisana; da je za određeni broj motornih vozila W.Q. tvrdio da su na popravci, a za preostala vozila je izjavio da su njegova vozila koja su za rashod; da je zbog prije navedenog subjektu nadzora donešeno rješenje, br.UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine kojim mu je naloženo da izvrši uklanjanje otpadnih motornih vozila; da je 19. 6. 2015. godine inspeksijski nadzor sa ekološkom inspekcijom izvršila i komunalna policija Glavnog grada Podgorica; da je o prije navedenom ekološka inspekcija obavijestila X.X. (kao i druge potpisnike inicijative) dopisom, br.UPI-0405/2015-2509/3, od 23. 6. 2015. godine; da je kontrolni inspeksijski nadzor po rješenju, br.UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine, izvršen 7. 8. 2015. godine i kako je tada utvrđeno da pravno lice Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica nije izvršilo naloženu mu mjeru protiv istog, kao i protiv odgovornog lica u pravnom licu, je podnjet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Područnom organu za prekršaje u Podgorici (sada Sud za prekršaje u Podgorici), br.0405/2015-2332, od 15. 9. 2015. godine; da po zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaka koji su podnjeti protiv pravnog lica Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica i protiv W.Q, kao odgovornog lica u pravnom licu, br.0405/2015-2332, od 15. 9. 2015. godine i 0405/2015-2333, od 15. 9. 2015. godine, još uvijek nijesu donešene odluke o strane Suda za prekršaje u Podgorici; da je 21. 10. 2015. godine izvršen ponovo inspeksijski nadzor kod pravnog lica Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica i tada je donijeto rješenje, br.UPI-0405/2015-1507/1, od 21. 10. 2015. godine kojim mu je ponovo naloženo da od organa uprave Glavnog grada Podgorica nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motornih vozila koja se nalazi ..... ulici br. 19, u Podgorici; da je kontrolni inspeksijski nadzor po prije navedenom rješenju obavljen 1. 2. 2016. godine, kada je W.Q, ovlašćeno lice u pravnom licu Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica, dao izjavu da je preko advokata podnjet zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu nadležnom organu lokalne uprave Glavnog grada Podgorica, uz navođenje djelovodnog broja 08-

353/16/12, od 29. 1. 2016. godine; da je o prije navedenom ekološka inspekcija obavijestila X.X dopisom, UPI- 0405/2016-106/3, od 1. 2. 2016. godine; da je u komunikaciji sa Sekretarijatom za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Glavnog grada Podgorica ekološka inspekcija obaviještena da je pravno lice Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica podnijela zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za autoservis koji se nalazi u ..... ulici, u Podgorici, kao i da je od strane ovog organa zatraženo da se dokumentacija dopuni u određenom roku; da je naknadno ekološka inspekcija od strane Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Glavnog grada Podgorica obaviještena (dopis Up. 08-353/16-12/Sl) da je zaključkom, br.Up.08-353/16-12, od 7. 3. 2016. godine odbačen zahtjev pravnog lica Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica za odlučivanje o procjeni uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motornih vozila, u Ul. .... br. 19, Podgorica, kao neuredan; da je dopisom, Up.08-353/16-12/Sl, od strane Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Glavnog grada Podgorica ekološkoj inspekciji ukazano je da je pravno lice Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica podnijelo prijavu zanatlije o obavljanju zanatske djelatnosti Sekretarijatu za razvoj preduzetništva i da se u istoj u tački 3.2. traže podaci o broju i datumu rješenja o upotrebi objekta u kom obavlja poslovnu djelatnost, kao i da se dalje navodi da prije navedeni podaci nijesu navedeni u prijavi (radi se o nelegalnom objektu), ali da je istom stranka (podnosilac) upozorena da tražena dokumenta mora dati na uvid nadležnim inspeksijskim organima prilikom kontrole poslovanja objekta; da je od ekološke inspekcije zatraženo da o prije navedenom obavijesti nadležni inspeksijski organ; da je Ekološka inspekcija dopis Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine Glavnog grada Podgorica, br.Up. 08-353/16-12/Sl, od 7. 3. 2016. godine dostavila na dalje postupanje građevinskoj inspekciji, kao inspeksijskom organu nadležnom za kontrolu da li objekti koji su u upotrebi imaju upotrebnu dozvolu, u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata; da je Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu uređen postupak procjene uticaja za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu, sadržaj elaborata o procjeni uticaja, učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, postupak ocjene elaborata i izdavanja saglasnosti, obavještanje o projektima koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu druge države, nadzor i druga pitanja od značaja za procjenu uticaja na životnu sredinu; da su propisom Vlade Crne Gore, odnosno Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu, utvrđeni projekti za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu (Lista I) i projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja (Lista II); da se pružanje automehaničarskih usluga nalazi na Listi II Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu, odnosno u grupi projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu; da je Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (član 34) propisano da ekološki inspektor može subjektu nadzora zabraniti izvođenje radova dok ne pribavi saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu, ali je to ovlaštenje primjenjivo samo u slučaju izvođenja radova na realizaciji projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu, odnosno projekata koji se nalaze na Listi I Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu; da se u konkretnom slučaju radi o objektu koji je već sagrađen i čija je upotreba u toku;

da je uz dokumentaciju dostavljenu po zapisniku od 1. 2. 2016. godine W.Q. dostavio i dokumentaciju koja se odnosi na zemljište u .....ulici, u Podgorici, na kom je sagradio porodičnu kuću i objekat u kom se sada nalazi predmetna radionica, kao i da se uvidom u dostavljenu dokumentaciju može utvrditi da je W.Q. na predmetnom zemljištu od 1986 godine, da objekti nemaju dozvolu, da je zemljište upisano na Opštinu Podgorica (Glavni grad Podgorica) a stambeni i pomoćni objekat na W.A.Q. sa teretom i da nemaju dozvolu, pa shodno navedenom rješavanje statusa predmetnih objekata, kao i upotrebe predmetnog zemljišta nije nadležnost ekološke inspekcije; da u toku kontrola koje su vršene kod pravnog lica Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica nijesu uočeni tragovi ispuštanja tečnosti iz automobila na zemljište. Napominjete, da će Ekološka inspekcija u narednom periodu pratiti rad predmetne radionice sa aspekta upravljanja otpadom. Posebno napominjete, da navodi iz pritužbe X.X koji se odnose na blizinu bunara iz kojih se crpi voda za vodovodni sistem grada Podgorica nijesu u nadležnosti ekološke inspekcije. Ističete, da pitanja zauzimanja javne površine, kao i buke koja se na predmetnoj lokaciji stvara usljed rada kafane W.Q., a koja su bila predmet inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora P-0405/2015-2509/1, od 26. 5. 2015. godine nijesu u nadležnosti ekološke inspekcije.

III Utvrđene činjenjice

U ispitnom postupku utvrđeno je:

- da je Ekološka inspekcija postupajući po inicijativi grupe građana (X.X, X.Y, Y.Y. Q.Q.) P-0405/2015-2509/1, od 26. 5. 2015. godine, dana 19. 6. 2015. godine izvršila inspekcijski nadzor kod pravnog lica Nevladina organizacija „XXXXXX“ (ovlašćeno lice WQ), u ..... ulici u Podgorici;
- da je u toku inspekcijskog nadzora utvrđeno da se na javnoj površini ispred navedenog objekta nalazi veći broj motornih vozila koja su havarisana;
- da je ekološki inspektor u postupku inspekcijskog nadzora donio rješenje, UPI-0405/2015-876/1, od 22. 6. 2015. godine, kojim je Nevladinoj organizaciji »XXXXXX« Podgorica, PIB 02936542, ... ulica br. 19, Podgorica, naloženo da od organa uprave Glavnog grada Podgorica, nadležnog za poslove zaštite životne sredine, pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motornih vozila;
- da je ekološki inspektor donio rješenje, br.UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine kojim se nalože Nevladinoj organizaciji „XXXXXX“ Podgorica" PIB 02936542, ... ulica br. 19, Podgorica, da izvrši uklanjanje opasnog otpada - otpadnih motornih sa lokacije skladištenja u ..... ulici b.b., Podgorica ili u suprotnome da pribavi dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja odnosno transporta i /ili prerade predmetne vrste otpada;
- da je 21. 10. 2015. godine izvršen ponovo inspekcijski nadzor kod pravnog lica Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica i tada je donijeto rješenje, br.UPI-0405/2015-1507/1, od 21. 10. 2015. godine kojim mu je ponovo naloženo da od

organa uprave Glavnog grada Podgorica nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motomih vozila, a koja se nalazi ..... ulici br. 19, u Podgorici;

- da Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju ni nakon godinu i po dana, nije sprovela navedena rješenja ekološkog inspektora.

IV Relevantni propisi

Ustavom Crne Gore («Službeni list CG», broj 1/2007) propisano je:

"Crna Gora jemči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi. Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih". (član 6.)

"Da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za Crnu Goru". (član 16. tač. 1 i 5.)

"Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo". (član 17. stav 2.)

Zakonom o opštem upravnom postupku ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 060/03, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10 i 032/11) propisano je:

"Pri vođenju postupka i rješavanju u upravnim stvarima važi načelo zaštite prava građana i zaštite javnog interesa, tako da su organi dužni strankama omogućiti da što lakše zaštite i ostvare svoja prava i pravne interese, vodeći računa da ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa ne bude na štetu prava i pravnih interesa drugih lica, niti u suprotnosti sa zakonom utvrđenim javnim interesom". (član 5. stav 1.)

"Za organe koji vode postupak, odnosno rješavaju u upravnim stvarima važi i načelo efikasnosti, tako da su dužni da obezbijede uspješno i kvalitetno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa fizičkih lica, pravnih lica ili drugih stranaka". (član 6.)

"Takođe, važi i načelo ekonomičnosti postupka, tako da se postupak mora voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku". (član 13.)

"Konačno je rješenje koje se više ne može pobijati žalbom. Od nastupanja pravnog dejstva konačnosti stranka može ostvarivati svoja prava, ako zakonom nije drukčije određeno".(član 214)

(1) "Administrativno izvršenje koje sprovodi organ koji je upravnu stvar rješavao u prvom stepenu sprovodi se na osnovu rješenja koje je postalo izvršno i zaključka o dozvoli izvršenja.

(2) Administrativno izvršenje koje ne sprovodi organ koji je upravnu stvar rješavao u prvom stepenu sprovodi se na osnovu rješenja na kom je stavljena potvrda izvršnosti i zaključka o dozvoli izvršenja".(član 272.)

(1) "U postupku administrativnog izvršenja može se izjaviti žalba koja se odnosi samo na izvršenje, a njome se ne može pobijati pravilnost rješenja koje se izvršava.
(2) Žalba se izjavljuje nadležnom drugostepenom organu. Žalba ne odlaže izvršenje. U pogledu roka za žalbu i organa nadležnog za rješavanje po žalbi primjenjuju se odredbe čl. 221 do 225 ovog zakona". (Član 273.)

Zakonom o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 039/03, Službeni list Crne Gore", br. 076/09, 057/11, 018/14, 011/15 i 052/16), propisano je

"Inspekcijski nadzor, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisom, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora (u daljem tekstu: inspekcijski organ).

Starješinu organa uprave iz stava 1 ovog člana, na osnovu javnog konkursa, imenuje Vlada, na predlog nadležnog radnog tijela Vlade.

Izuzetno, inspekcijski nadzor u oblasti državne uprave, naplate javnih prihoda, kontrole finansijskih izvještaja, sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, odbrane i bezbjednosti, zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija i eksplozivnih materija, poljoprivrede, ribarstva, bezbjednosti hrane i hrane za životinje, veterine i fitosanitarnih poslova i sigurnosti i bezbjednosti saobraćaja vrše nadležni organi državne uprave, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom.

Inspekcijski nadzor u oblasti sigurnosti i bezbjednosti vazdušnog saobraćaja vrši nezavisno pravno lice, koje vrši javna ovlašćenja u ovoj oblasti, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sve upravne oblasti, osim kada je njegova primjena isključena posebnim zakonom.

Odredbe ovog zakona primjenjuju i organi lokalne samouprave kada, u skladu sa zakonom i drugim propisima, vrše inspekcijski nadzor". član 2.

"Inspekcijski nadzor vrši se u oblastima određenim zakonom kod fizičkih lica, nevladinih organizacija, privrednih društava i drugih oblika obavljanja privrednih djelatnosti, javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica, državnih organa i službi, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i službi opštine, Glavnog grada, Prijestonice i drugih oblika lokalne samouprave (u daljem tekstu: subjekat nadzora).

Inspekcijski nadzor se vrši u pogledu pridržavanja zakona, drugih propisa i opštih akata, kao i preduzimanja upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i obezbijedi pravilna primjena propisa". član 3

"Inspektor vrši inspekcijski nadzor u cilju ostvarivanja i zaštite javnog interesa, kao i interesa pravnih i fizičkih lica kada je to u skladu sa javnim interesom.

Postupak inspekcijskog nadzora se pokreće i vodi po službenoj dužnosti.

Svako može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora". član 10

"U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je naročito obavezan da:

- 1) razmotri inicijativu za pokretanje postupka inspekcijskog nadzora i o tome obavijesti podnosioca inicijative;
- 2) obavijesti odgovorno lice subjekta nadzora o početku obavljanja inspekcijskog pregleda, osim ako smatra da bi obavještenje umanjilo efikasnost inspekcijskog nadzora;
- 3) ukaže subjektu nadzora na prava koja može koristiti u postupku inspekcijskog nadzora;
- 4) vodi evidencije o izvršenim inspekcijskim pregledima, kao i druge propisane evidencije;
- 5) postupa zakonito, blagovremeno i u skladu sa etičkim kodeksom državnih službenika.

Sadržaj i način vođenja evidencije o izvršenim inspekcijskim pregledima iz stava 1 tačka 4 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove državne uprave". član 13.

"U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima ovlašćenja da:

- 1) pregleda: objekte i prostorije, zemljište, opremu i uređaje, sredstva rada i druge predmete, proizvode koji se stavljaju u promet, robu u prometu, vršenje prometa robe i pružanje usluga, poslovne knjige, evidencije i registre, ugovore, javne isprave i drugu poslovnu dokumentaciju;
- 2) utvrđuje identitet subjekta nadzora i drugih lica;
- 3) uzima izjave od subjekta nadzora i drugih lica;
- 4) uzima uzorke koji su potrebni za utvrđivanje činjeničnog stanja;
- 5) naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi obezbjeđenja vršenja nadzora;
- 6) privremeno oduzme dokumentaciju, predmete i druge stvari koje su neophodne radi utvrđivanja činjeničnog stanja;
- 7) zabrani vršenje određenih radnji;
- 8) obezbijedi izvršenje naloženih mjera;
- 9) preduzima i druge propisane mjere kojima se obezbjeđuje vršenje inspekcijskog nadzora.

Obaveze i ovlašćenja u otklanjanju nepravilnosti". član 14

"Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:

- 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;
- 2) naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji u roku koji odredi;
- 3) privremeno zabrani vršenje djelatnosti i drugih radnji;
- 4) privremeno oduzme predmete ili sredstva kojima je učinjeno neko kažnjivo djelo, do okončanja tog postupka;
- 5) izreče novčane kazne, u skladu sa zakonom i drugim propisom;
- 6) izda prekršajni nalog;
- 7) podnese krivičnu ili drugu odgovarajuću prijavu;

8) vrši druga ovlašćenja i obaveze u skladu sa propisima.
Ovlašćeni inspektor može podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.
Upravne mjere i radnje". član 15

"Kad se u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju propisani standardi ili normativi, inspektor je obavezan da preduzme upravne mjere i radnje utvrđene posebnim propisom kojim je uređena oblast u kojoj se vrši inspeksijski nadzor, a naročito:

- 1) naredi otvaranje, odnosno zatvaranje objekta ili prostorije;
- 2) naredi obustavu gradnje, odnosno izvođenje radova;
- 3) naredi rušenje, uklanjanje bespravno započeto i podignutog objekta i uklanjanje stvari sa određenog prostora;
- 4) naredi povlačenje robe iz prometa, odnosno stavljanje robe u promet;
- 5) naredi oduzimanje ili uništenje stvari, roba i drugih proizvoda, kao i životinja;
- 6) zabrani korišćenje prostora, sredstava rada, opreme, pogona, uređaja, poslovnih i drugih objekata, prevoznih i drugih sredstava;
- 7) zabrani raspolaganje novčanim sredstvima sa poslovnog računa;
- 8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;
- 9) zabrani kretanje lica na određenom prostoru, kada postoji opasnost ugrožavanja života i zdravlja fizičkih lica;
- 10) zabrani vršenje bilo koje radnje kojom se ugrožava životna sredina, imovina, ili se dovodi u opasnost život ili zdravlje fizičkih lica;
- 11) do odluke nadležnog organa, oduzme predmete, opremu, sredstva rada i druga sredstva kojima je učinjeno neko kažnjivo djelo;
- 12) oduzme ostvarenu imovinsku korist, do odluke nadležnog organa;
- 13) naredi i preduzimanje drugih mjera kojima se obezbjeđuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, u skladu sa posebnim propisima.

Mjere i radnje iz stava 1. ovog člana traju dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene.

Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora". član 16

"Subjekt nadzora je obavezan, na zahtjev ili naredbu inspektora, da dostavi ili pripremi tačne i potpune podatke, dokumentaciju ili druge materijale koji su potrebni za obavljanje inspeksijskog nadzora, u roku koji mu se odredi". član 21stav 3.

"Nakon inspeksijskog pregleda, inspektor donosi rješenje o mjerama, radnjama i rokovima za otklanjanje nepravilnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, inspektor može upravne mjere i radnje narediti usmenim rješenjem na zapisnik, kada ocijeni da se na taj način otklanja neposredna opasnost po život i zdravlje ljudi, imovinu veće vrijednosti ili kada je u pitanju zaštita drugog javnog interesa.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, inspektor je dužan da, u roku od tri dana od dana izricanja usmenog rješenja, donese pisano rješenje". član 39

"Protiv rješenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostave pisanog rješenja.

O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za upravnu oblast na koju se rješenje odnosi.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Odlaganje izvršenja". član 40

"Izuzetno, izvršenje rješenja može se odložiti do donošenja odluke po žalbi, ako to priroda odnosa dozvoljava, ako se odlaganje ne protivi javnom interesu i ako bi izvršenjem rješenja nastupila šteta za subjekat nadzora.

Predlog za odlaganje izvršenja izjavljuje se u žalbi.

Inspektor o predlogu odlučuje zaključkom, u roku od tri dana od dana predaje žalbe". član 41

Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 064/11 i 039/16)

(1) "Imalac otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa ovim zakonom.

(2) Imalac otpada dužan je da obezbijedi preradu otpada, a ako je prerada nemoguća ili je ekonomski ili sa stanovišta zaštite životne sredine neopravdana, dužan je da obezbijedi da se otpad odloži ili na drugi način odstrani u skladu sa ovim zakonom". član 12.

"Zabranjeno je upravljanje otpadom na način koji nije u skladu sa planovima upravljanja otpadom utvrđenim ovim zakonom". član 30.

(1) "Preradu i/ili zbrinjavanje otpada može da vrši privredno društvo ili preduzetnik ako ima odgovarajuću opremu, postrojenje za obradu otpada i potreban broj zaposlenih, na osnovu dozvole za preradu, odnosno zbrinjavanje otpada.

(2) Zabranjeno je privrednom društvu i preduzetniku iz stava 1 ovog člana da preuzima otpad od imaoca koji ne stvara otpad u toku obavljanja djelatnosti ili aktivnosti, osim od privrednog društva ili preduzetnika iz člana 40 stav 1 ovog zakona.

(3) Za privredno društvo ili preduzetnika koje vrši preradu i/ili zbrinjavanje otpada u postrojenju, odnosno objektu koje ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje integrisano sprječavanje i kontrola zagađenja životne sredine, dozvola iz stava 1 ovog člana je uključena u integrisanoj dozvoli u skladu sa zakonom.

(4) Ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti prerade i/ili zbrinjavanja otpada utvrđuje i dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Agencija.

(5) Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period do pet godina.

(6) Dozvola iz stava 1 ovog člana može se produžiti za period koji nije duži od pet godina.

(7) Agencija ukida dozvolu iz stava 1 ovog člana i vrši brisanje iz registra izdatih dozvola, ako privredno društvo i preduzetnik iz stava 1 ovog člana ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(8) Agencija vodi registar izdatih dozvola iz stava 1 ovog člana.

(9) Bliži uslovi iz stava 1 ovog člana i način vođenja registra iz stava 6 ovog člana utvrđuju se propisom Ministarstva". član 31

(1) "Privredna društva i preduzetnici koja ispunjavaju uslove iz člana 36 stav 1 ovog zakona za obavljanje djelatnosti sakupljanja, odnosno transporta otpada upisuju se u registar sakupljača, odnosno prevoznika otpada". član 37

(1) "Upis u registar sakupljača, odnosno prevoznika vrši se na osnovu zahtjeva.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahtjeva (ime i adresa, odnosno naziv i sjedište);
- 2) specifikaciju vrsta otpada koje će se sakupljati ili transportovati, uključujući i karakteristike otpada;
- 3) teritoriju na kojoj će se vršiti sakupljanje, odnosno transport otpada;
- 4) lokaciju i način skladištenja otpada
- 5) način i vrstu transporta;
- 6) tehničke i organizacione kapacitete;
- 7) polisu osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima.

(3) Nakon upisa u registar sakupljača odnosno prevoznika otpada, privredno društvo ili preduzetnik iz člana 36 stav 1 ovog zakona polisu osiguranja iz stava 2 tačka 7 ovog člana godišnje dostavlja Agenciji.

(4) Ako ne dostavi polisu osiguranja u skladu sa stavom 3 ovog člana Agencija će privredno društvo li preduzetnika brisati iz registra sakupljača, odnosno prevoznika otpada.

(5) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se i saglasnost jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji će se vršiti sakupljanje, odnosno preko čije teritorije će se vršiti transport otpada". član 38

(1) "Pored ovlašćenja utvrđenim Zakonom o inspekcijском nadzoru, ekološki inspektor ima ovlašćenja da:

- 1) provjerava ispunjenost uslova na osnovu kojih se smatra da materije ili predmeti nijesu otpad već sporedni proizvod;
- 2) provjerava ispunjenost uslova i kriterijuma u okviru postupka prerade otpada na osnovu kojih smatra da otpad prestaje biti otpad;
- 3) kontroliše tehnološki postupak, korišćene sirovine i druge materijale i organizovanje uslužne djelatnosti kojima se sprječava nastanak otpada ili čijom primjenom se proizvodi najmanja količina otpada;
- 4) kontroliše da li pravno lice ili preduzetnik, koje razvija ili unaprjeđuje proizvod, proizvodi, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode obavlja svoje aktivnosti u skladu sa režimom proširene odgovornosti proizvođača, osim za označavanje proizvoda natpisom proizvođača i oznakom o obaveznom odvojenom sakupljanju otpada;
- 5) kontroliše da li imalac otpada upravlja sa otpadom u skladu sa ovim zakonom, planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi;
- 6) kontroliše da li se otpad sakuplja odvojeno;
- 7) kontroliše ispunjenost uslova o dozvoljenom miješanju opasnog otpada;
- 8) prati da li se zbrinjavanje otpada vrši na lokaciji koja je određena propisima o planiranju prostora, kao i u postrojenjima ili objektima koji ispunjavaju uslove utvrđene posebnim propisima;

9) prati sprovođenje Državnog plana, uključujući i program odlaganja biološki razgradivog otpada i program sprječavanja nastanka otpada;

10) provjerava da li se postupci upravljanja otpadom vrše u skladu sa izdatim dozvolama i saglasnostima;

11) prati ispunjenje obaveza o vođenju evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom i o davanju proizvoda na tržište od kojih nastaju posebne vrste otpada;

12) kontroliše sprovođenje plana upravljanja otpadom proizvođača otpada;

13) kontroliše ispunjenost uslova i prati aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi preradom, odnosno zbrinjavanjem otpada;

14) kontroliše ispunjenost uslova i prati aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika koje se bavi sakupljanjem, odnosno transportom otpada;

15) kontroliše upravljanje posebnim vrstama otpada;

16) kontroliše postupak spaljivanja i suspaljivanja otpada i način na koji rukovodilac postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje postupa prije prijema otpada i nakon spaljivanja otpada;

17) kontroliše i prati rad deponije, uključujući i aktivnosti nakon zatvaranja deponije i način na koji postupa rukovodilac deponije, u skladu sa obavezama utvrđenim na osnovu ovog zakona;

18) kontroliše i prati skladištenje otpada, osim skladištenje i privremeno skladištenje komunalnog i građevinskog otpada;

19) prati i kontroliše prekogranično kretanje otpada.

(2) Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ekološki inspektor, pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana, dužan je da subjektu nadzora:

1) naredi zabranu sakupljanja, transporta, prerade ili zbrinjavanja otpada ukoliko jedan od navedenih postupaka upravljanja otpadom ugrožava životnu sredinu i zdravlje ljudi;

2) naredi otklanjanje nedostataka u sakupljanju, transportu, preradi ili zbrinjavanju u slučaju iz tačke 1 ovog stava;

3) naredi privrednom društvu ili preduzetniku pribavljanje potvrde upisa u registar, odnosno dozvole, u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ako utvrdi obavljanje poslova sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili zbrinjavanja otpada bez upisa u registar, odnosno odgovarajuće dozvole, a ako privredno društvo ili preduzetnik ne pribavi odgovarajuću potvrdu, odnosno dozvolu, privremeno zabrani obavljanje sakupljanja ili transporta, odnosno prerade ili zbrinjavanja otpada;

4) naredi otklanjanje nedostataka u utvrđenom roku, ako utvrdi da se u postupcima upravljanja otpadom ne primjenjuju odredbe ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona". član 87

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05, "Službeni list Crne Gore", br. 040/10, 073/10, 040/11, 027/13 i 052/16). propisano je

"Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrše, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine i organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, preko ekološke inspekcije, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li nosilac projekta ima odluku nadležnog organa o potrebi procjene uticaja;
- 2) da li nosilac projekta ima saglasnost na elaborat procjene uticaja;
- 3) da li nosilac projekta realizuje mjere iz elaborata na koji je izdata saglasnost ili mjere koje su utvrđene odlukom da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu". član 33

"Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim se utvrđuje inspekcijski nadzor, ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) naredi nosiocu projekta pribavljanje odluke nadležnog organa o potrebi procjene uticaja;
- 2) naredi nosiocu projekta pribavljanje saglasnosti na elaborat;
- 3) naredi nosiocu projekta realizaciju mjera iz elaborata;
- 4) naredi nosiocu projekta sprovođenje programa praćenja uticaja na životnu sredinu;
- 5) zabrani nosiocu projekta izvođenje radova dok ne pribavi saglasnost nadležnog organa na elaborat". član 34

Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG” br.42/2011 i 32/2014) propisano je:

"Zaštitnik u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje". (član 20 stav 1)

"Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Kad Zaštitnik utvrdi da je došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se povreda otklonila, kao i rok za njeno otklanjanje". (član 41 st 1 i 2)

"Starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji rad se preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke. Ukoliko starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom ne postupi po preporuci u određenom roku, Zaštitnik može upoznati neposredno viši organ, podnijeti poseban izvještaj ili obavijestiti javnost". (član 42)

"O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja". (član 43)

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 020/07, "Službeni list Crne Gore", br. 047/13 i 53/14), propisano je:

LISTA II

Projekti za koje se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu

- (a) "Postrojenja za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika (primarno ili sekundarno topljenje) uključujući kontinualni postupak livenja, ukoliko se upotrebljavaju koncentracije ili sekundarne sirovine;
- (b) Postrojenja za preradu u crnoj metalurgiji:
  - Postrojenja za vruće valjanje;
  - Kovačnice sa jednim ili više čekića ili maljeva;
  - Postrojenja za nanošenje metalnih zaštitnih slojeva na metalne površine pomoću topljenih kupki;
- (c) Livnice crne metalurgije;
- (d) Postrojenja za topljenje i za izradu legura od obojenih metala, isključujući dragocjene metale, ali uključujući izradu korisnih nusproizvoda (rafinacija, livenje, itd.);
- (e) Postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala korišćenjem elektrolitičkih ili hemijskih procesa;
- (f) Postrojenja za proizvodnju motora i motornih vozila;
- (g) Brodogradilišta (proizvodnja ili popravka jahti, brodskih trupova, motora ili djelova broda);
- (h) Postrojenja za opravku vazduhoplova;
- (i) Proizvodnja šinskih vozila i njihove opreme;
- (j) Mašinogradnja i metaloprerađivačka industrija;
- (k) Postrojenja za eksplozivno deformisanje metala;
- (l) Postrojenja za proizvodnju akumulatora;
- (lj) Postrojenja za pripremu, obogaćivanje, pečenje i sinterovanje metalnih ruda kao iskorišćavanje jalovine". član 6

- (a) "Automobilske staze za trke ili testiranje motornih vozila;
- (b) Uređaji za uklanjanje neopasnog otpada spaljivanjem, hemijskim i biološkim postupcima, privremeno skladištenje i konačno odlaganje, uključujući komunalni i inertni otpad, sa kapacitetom koji ne prelazi 100 tona dnevno;
- (c) Reciklažna dvorišta i sabirni centri za reciklažu otpada, postrojenja za obradu posebnih vrsta otpada;
- (d) Postrojenja za tretman otpadnih voda zagađenih organskim materijama sa biohemijskom potrošnjom kiseonika manjom od 9.000 kg/dan tokom pet dana ili otpadne vode zagađene neorganskim materijama sa manje od 4.500 metara kubnih otpadnih voda u toku dva sata;
- (e) Postrojenja za tretman i odlaganje otpadnog mulja od otpadnih voda;
- (f) Postrojenja i uređaji za testiranje motora sa unutrašnjim sagorijevanjem, gasnih turbina i mlaznih motora;
- (g) Postrojenja za proizvodnju vještačkih mineralnih vlakana;
- (h) Postrojenja za regeneraciju ili uništavanje eksplozivnih sredstava;
- (i) Postrojenja za obradu, skladištenje i trajno odlaganje radioaktivnog i nuklearnog otpada;
- (j) Postrojenja za uklanjanje tijela životinja ili otpada životinjskog porijekla;
- (k) Postrojenja za proizvodnju bio gasa;
- (l) Groblja i krematorijumi za naselja veća od 5.000 stanovnika;

(lj) Postrojenja za proizvodnju štampanih ploča na automatizovanim mašinama i katodnih cijevi;

(m) Objekti za snabdijevanje motornih vozila gorivom i autoservisi (pranje vozila, vulkaniziranje, automehaničarske usluge)".član 13

V Zaključna ocjena

Po ispitivanju svih činjenica i okolnosti, utvrdili smo da je pritužba X.X., iz Podgorice, osnovana.

Zaštitnik je utvrdio, da je u postupku inspekcijskog nadzora ekološki inspektor - Uprave za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju donio rješenja, UPI-0405/2015-1507/1, od 21. 10. 2015. godine, UPI-0405/2015-876, od 22. 6. 2015. godine i UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine, kojima je utvrdio da je Nevladina organizacija »XXXXXX« Podgorica, ... ulica br. 19, Podgorica povrijedila zakon i druge propise i obavezao Nevladinu organizaciju »XXXXXX« Podgorica da u ostavljenom roku otkloni utvrđene nepravilnosti.

Međutim, Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju ni nakon više od jedne ipo godine nije sprovela rješenja ekološkog inspektora, od 22. 6. 2015., 23.06.2015. i 21.10.2015. godine, kojim rješenjima je naloženo Nevladinoj organizaciji »XXXXXX« Podgorica da u roku od 40 dana o dana prijema rješenja od organa uprave Glavnog grada Podgorica, nadležnog za poslove zaštite životne sredine, pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motornih vozila; da u roku od 20 dana od dana prijema rješenja izvrši uklanjanje opasnog otpada - otpadnih motornih sa lokacije skladištenja u ..... ulici b.b., Podgorica ili u suprotnome da pribavi dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja odnosno transporta i /ili prerade predmetne vrste otpada, i da u roku od 30 dana od dana prijema rješenje, od organa uprave Glavnog grada Podgorica nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi odluku o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za radionicu za servisiranje motomih vozila, a koja se nalazi ..... ulici br. 19, u Podgorici.

Naime, smatramo da Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju nepreduzimanjem mjera na sprovođenju rješenja ekološkog inspektora donijetih u postupku inspekcijskog nadzora Nevladine organizacija »XXXXXX« Podgorica, od 22. 6. 2015. godine, 23. 6. 2015. godine, 21. 10. 2015. godine, nije postupila u skladu sa ovlašćenjima propisanim Zakonom o inspekcijskom nadzoru, Zakonom o upravljanju otpadom i načelima dobre uprave.

Podsjećamo, da su svi organi koji postupaju po zahtjevima građana dužni da sprovode zakone i druge propise, i da pri vođenju postupka budu efikasni i da strankama omogućće da što lakše zaštite i ostvare svoja prava i pravne interese u skadu sa Ustavom, zakonima i drugim propisima. Taj cilj se može ostvariti sprovođenjem rješenja ekološkog inspektora Uprave za inspekcijske poslove - Odsjeka za ekološku inspekciju donijetin u postupku inspekcijskog nadzora Nevladine organizacija »XXXXXX« Podgorica, UPI-0405/2015-876, od 22. 6. 2015. godine, UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine i UPI-0405/2015-1507/1, od 21. 10. 2015. godine.

Na kraju ukazujemo, da su svi organi dužni da postupak vode bez odugovlačenja, da obezbijede uspješno i kvalitetno ostvarivanje i zaštitu prava i pravnih interesa fizičkih lica, pravnih lica ili drugih stranaka. Na taj način okončava se nesigurnost u kojoj se stranke nalaze u pogledu ostvarivanja svojih prava i istovremeno obezbjeđuje opšta pravna sigurnost.

Polazeći od navedenog, kao i činjenice da je institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori ustanovljena u cilju uspostavljanja i promovisanja dobre uprave i vladavine prava, odnosno radi zaštite ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava kada su povrijeđena aktom, radnjom ili nepostupanjem državnih organa, organa lokalne samouprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlašćenja, dajem sljedeću

P R E P O R U K U

da Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju, bez daljeg odlaganja preduzme sve neophodne zakonske mjere, u cilju sprovođenja rješenja ekološkog inspektora, UPI-0405/2015-876, od 22. 6. 2015. godine, UPI-0405/2015-887/1, od 23. 6. 2015. godine i UPI-0405/2015-1507/1, od 21. 10. 2015. godine.

Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju je dužna, da u roku od 30 dana, od dana prijema ovog akta, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama i mjerama na izvršenju ove preporuke.

**ZAMJENIK ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Petar Ivezić**

Dostavljeno:

- Podnosiocu pritužbe;
- Uprava za inspekcijske poslove - Odsjek za ekološku inspekciju,
- a/a